

Malonu skaitytojams pristatyti Lietuvos hidrobiologų draugijos leidinį, jau VIII tomą *Žuvininkystė Lietuvoje*. Tęsdami tradicijas ir šiame tome atsižvelgėme į žuvininkystės šių dienų aktualijas, daug dėmesio skyrėme Baltijos jūrai, Kuršių marioms, vidaus vandenims ir akvakultūrai. Straipsnius pateikė mokslo darbuotojai ir tyrėjai iš įvairių Lietuvos ir užsienio šalių mokslo institucijų.

Baltijos jūroje atliekami tyrimai aktualūs Lietuvai įstojus į Europos Sąjungą. Pateiktame straipsnyje apie Nacionalinę žuvininkystės duomenų rinkimo programą, kaip vieną iš ES žuvininkystės politikos vykdymo priemonių, siekiama supažindinti žuvininkystės srities specialistus, žvejybos įmones ir kitas suinteresuotas įstaigas su žvejybos biologinių duomenų rinkimo programa, renkamų duomenų panaudojimo tikslais ir svarba.

Gana aktualus straipsnis šiam laikotarpiui yra apie Europos Sąjungos politikos įtaką Lietuvos atviros Baltijos jūros žvejybos laivynui. Straipsnyje nagrinėjamas Baltijos jūros žvejybos laivyno ekonominis vertinimas, analizuojami pokyčiai, kuriuos patyrė žvejybos laivyno segmentai, nutraukus dalies laivų žvejybinę veiklą, ir nustatoma šių pokyčių ekonominė įtaka žvejybos verslo pajamingumui bei pelningumui.

Knygoje pateikiama medžiaga apie Baltijos jūros Lietuvos priekrantės žvejybos verslo ezoniškumą, šviežių žuvininkystės produktų patekimo į rinką galimybę ir žuvų kiekius skirtingais metų mėnesiais. Aprašyti oto Baltijos jūros Lietuvos priekrantėje ištekliai.

Leidinyje pateikiama nemažai darbų, skirtų Kuršių marių tyrimams. Tai darbai apie zooplanktono sudėtį, gausumą, biomasę ir produktyvumo sezoninę bei ilgalaikę dinamiką, žuvų jauniklių bendrijų įvairovę ir tankį, upinių nęgių verslo galimybes ir stintelių išnykimo priežastis.

Leidinyje nagrinėjama Lietuvos upių tipologijos raida bei upių tipologijos koregavimą lėmusios priežastys. Pateiktas Lietuvos vidaus vandenyse aptinkamų vietinių žuvų ir apskritažiomenių rūšių priskyrimas ekologinėms grupėms pagal standartinę Europos gėluose vandenyse gyvenančių žuvų rūšių klasifikaciją. Pateikiami apibendrinti duomenys apie mūsų vandenyse nuo seno gyvenančias vietines žuvų rūšis ir iš kitų kraštų įvairiais laikotarpiais bandytas įveisti ar atsitiktinai patekusias rūšis.

Tyrimų rezultatai, kurių dalis skelbiama šiame leidinyje, skirti kai kurių Lietuvos ežerų dugno gyvūnijai, kaip žuvų pašarinei bazei, įvertinti, nagrinėjama ir upių makrozoobentosos gausumas bei biomasė Lietuvos upėse, bentosinių bestuburių pasiskirstymo ypatumai Neries ir Šventosios upių intakuose. Atliktas ir vėžių situacijos Lietuvoje vertinimas.

Pastaruoju metu didelis dėmesys skiriamas akvakultūros plėtrai. Straipsnių autoriai, kurių daugiausia iš VU Ekologijos instituto, Kauno žemės ūkio akademijos ir Agrarinės ekonomikos instituto, pateikia žinių apie valstybės paramos skyrimo Lietuvos akvakultūros įmonėms principus, apie šiuolaikinę apytakinės akvakultūros sistemos perspektyvą žuvininkystės sektoriuje, lašišinių žuvų, auginamų lašišinių žuvų veislyne, problemas, atskirų veislinių atmainų karpių, auginamų Lietuvos valstybiniame žuvivaisos ir žuvininkystės tyrimų centro Šilavoto karpinių žuvų veislyne, reprodukcines savybes, sterktų, auginamų tvenkiniuose, mitybos ypatumus pradinėse išsivystymo stadijose.

Kronikoje pateikiama išsami informacija apie 2007 metų laureatus, kuriems buvo paskirta Lietuvos mokslo premija Biomedicinos taikomųjų mokslų srityje už mokslo pasiekimų taikymą aplinkosaugai ir žuvininkystei, 2007 metų LR žemės ūkio ministerijos finansuotų žuvininkystės taikomųjų tyrimų santraukos. Aprašomi 2008 m. Lietuvos valstybinio žuvivaisos ir žuvininkystės tyrimų centro parengti leidiniai.

Šiame leidinyje pateikta ne tik užsienio, bet ir Lietuvos mokslininkų medžiaga daugiausiai yra nauja ir vertinga, nes ji svarbi ne tik šalies, bet ir pasaulio žuvininkystės specialistams, nes šis leidinys yra įtrauktas į cituojamų leidinių vienoje iš duomenų bazių Zoological Record.

Dr. Eugenija Nijolė Milerienė